

Není to tak, jak to vypadá. Evropský týden mobility upozorňuje na změny, které čekají česká města

Praha, 22. září 2026

Každý rok v září mluvíme o tom, jak se po městě pohybovat jinak. Méně často ale řešíme, jestli jsou na změnu připravena samotná města. Evropský týden mobility, který proběhl od 16. do 22. září, proto letos otevřel širší otázku: Jak se bude mobilita v českých městech měnit v příštích letech – a jsou na tuto změnu města připravena?

Udržitelná městská mobilita není otázkou toho, jestli z měst zmizí auta. „Důležité je, aby se lidé cítili ve městech bezpečně a měli možnost volby – aby si mohli vybrat, jestli půjdou pěšky, pojedou na kole, využijí městskou hromadnou dopravu nebo dané způsoby dopravy nakombinují,“ říká **Jaroslav Vymazal**, předseda spolku Partnerství pro městskou mobilitu, z. s.

Partnerství pro městskou mobilitu proto letošní Evropský týden mobility doprovází podtitulem „Není to tak, jak to vypadá, neboť...“.

„Pokud chceme mobilitu skutečně měnit, nestačí jednou za rok připomínat její různé podoby. Je potřeba změnit také způsob, jakým ji plánujeme, financujeme a vysvětlujeme veřejnosti,“ upozorňuje jednatel spolku **Jaroslav Martinek**.

Města čeká změna podmínek

Politici představitelé, kteří uspějí v letošních komunálních volbách, budou rozhodovat o rozvoji svých měst nejméně do roku 2030. Zároveň se připravuje nový evropský finanční rámec pro období 2028–2034, který změní podmínky podpory veřejných projektů.

„Často se mluví o tom, co bude po roce 2028. Jenže rok 2028 není začátek přípravy. Pokud chceme využít nové možnosti financování a zároveň řešit problémy, které naše města čekají, musíme být připraveni už dnes. Potřebujeme vědět, kam chceme město rozvíjet, mít připravené kvalitní projekty a rozhodovat se podle dat a skutečných potřeb lidí. Nemůžeme čekat, až problém vznikne, a teprve potom hledat řešení. Rozvoj města je běh na dlouhou trať a rozhodnutí, která děláme dnes, budou ovlivňovat jeho podobu ještě mnoho let,“ říká náměstek primátora Přerova a člen správní rady spolku **Tomáš Navrátil**.

Mění se přitom nejen financování, ale také způsob, jakým lze o dopravě rozhodovat. Do plánování vstupují data, umělá inteligence, dopravní modely a digitální dvojčata.

„Pokud máme investovat stovky milionů korun do dopravní infrastruktury, měli bychom mít možnost předem porovnat, co jednotlivé varianty skutečně přinesou. Data, modely a umělá inteligence nám

Pomáháme měnit města k dobrému

mohou pomoci vidět důsledky rozhodnutí dříve, než je uděláme,“ vysvětluje **Tomáš Kantor** z Národního centra Dopravy 4.0.

Dopravní problémy jsou ale propojené a nelze je řešit izolovaně. *„Když změníme jednu křižovatku, parkování nebo způsob vedení dopravy, projeví se to jinde. Proto potřebujeme při rozhodování vidět město jako jeden celek a pracovat s reálnými daty, nejen s odhady,*“ doplňuje **Martinek**.

Není to přitom téma jen pro Prahu nebo Brno – stejné otázky dnes řeší také střední a menší města. Dopravní problémy jsou ale propojené a nelze je řešit izolovaně. *„Díky spolupráci s Prahou a Středočeským krajem se v posledních letech podařilo postavit nově P+R u nádraží, chystáme terminál pro přestup na místní velmi vytíženou MHD zdarma, postavili jsme cyklostezku Do Prahy na kole a připravují se další projekty,*“ jmenuje starosta Říčan **David Michalička**.

I proto je jedním z témat odborného setkání v rámci Evropského týdne mobility SUMP 3.0 – tedy posun od statického plánu mobility k průběžnému nástroji, který propojuje dopravu s územním rozvojem, energetikou a investicemi. Diskutuje se také o financování po roce 2028, datech, AI, MaaS, poptávkové dopravě a odolnosti dopravy.

Evropský týden mobility nemusí skončit 22. září

Právě během Evropského týdne mobility se propojují aktivity pro veřejnost s odbornou debatou o tom, jak budou doprava a mobilita v českých městech fungovat v dalších letech.

V této souvislosti vzniká nové Memorandum o spolupráci a společném postupu při rozvoji inteligentní, datově řízené, interoperabilní, odolné a udržitelné mobility osob a logistiky nákladů v kontextu Dopravy 4.0. První akcí je dnešní konference Budoucnost mobility.

Na spolupráci se podílejí:

- Národní centrum Dopravy 4.0 – ČVUT/CIIRC
- Svazek obcí Metropolitní oblasti a aglomerací ČR
- Partnerství pro městskou mobilitu, z. s.

Společně chtějí propojovat potřeby měst s odbornými, výzkumnými a technologickými kapacitami a připravovat projekty, metodiky, pilotní řešení i jejich financování.

„Smart City není město, které má nejvíce senzorů, aplikací nebo chytrých zařízení. Je to město, které dokáže využít data, technologie a zkušenosti lidí k lepšímu rozhodování. Propojení veřejné správy, akademické a podnikatelské sféry může pomoci dostat inovativní řešení z pilotů do běžné praxe,“ myslí si **Tomáš Janča** ze společnosti SmartPlan.

Pomáháme měnit města k dobrému

Nakonec jde o lidi

Ať už jde o data, technologie, investice nebo nové dopravní strategie, jejich smyslem je nakonec bezpečnější, dostupnější a příjemnější město pro lidi.

Právě na to upozorňovala během Evropského týdne mobility také kampaň ZVOLNI!, jejímž maskotem je obří veselý Želvák. Vedle ní Partnerství pro městskou mobilitu připravilo výstavu Žijeme města budoucnosti, tipy na cyklovýlety nebo chodeckou výzvu.

„ZVOLNI není výzva k tomu, abychom všichni jezdili pomaleji. Je to výzva, abychom se na chvíli zastavili a podívali se na město z pohledu lidí, kteří v něm žijí. Chceme ukázat, že bezpečnější a příjemnější ulice nejsou jen otázkou velkých investic. Změna může začít i malým krokem,“ říká **Petra Pučálková**, projektová manažerka kampaně ZVOLNI.

Do Evropského týdne mobility se zapojily Praha, Brno, Hradec Králové, Jihlava, Olomouc, Ostrava, Opava, Děčín, Otrokovice nebo Svitavy a další česká města a obce.

Program se přitom v jednotlivých městech lišil. *„V Hradci Králové se lidé mohli zúčastnit besed, workshopů, sousedských setkání i aktivit pro děti a celé rodiny. Jihlava připravila cyklistické, sportovní, zdravotní i preventivní akce. V Otrokovicích akce vyvrcholila dnes 22. září, kdy je místní městská hromadná doprava po celý den zdarma,“* jmenuje **Vymazal**.

Nadšenci do chůze se mimo to mohli zapojit do testovacího kola Výzvy 10 000 kroků se všemi prémiovými funkcemi zdarma. *„Koho to zaujalo, tak se může registrovat už dnes do podzimní výzvy, která odstartuje 1. října a potrvá celý měsíc,“* nabízí koordinátorka výzvy **Sylva Machová**. Registrace je otevřená na www.desettisickroku.cz.

Evropský týden mobility trval jeden týden. O tom, jak se budou česká města pohybovat a žít v dalších letech, ale rozhodujeme už dnes. *„Pokud chceme mobilitu skutečně měnit, nestačí jednou za rok připomínat její různé podoby. Je potřeba změnit také způsob, jakým ji plánujeme, financujeme a vysvětlujeme veřejnosti,“* dodává **Martinek**.

Možná i proto Partnerství pro městskou mobilitu letošní Evropský týden mobility označilo humorným podtitulem *„Není to tak, jak to vypadá, neboť...“*.

Pomáháme měnit města k dobrému

KONTAKT PRO MÉDIA

- **Ing. Jaroslav Martinek**, národní cyklokoordinátor a jednatel spolku Partnerství pro městskou mobilitu, z. s. – tel. 602 503 617, e-mail: jarda@dobramesta.cz

FOTOGRAFIE

- Archiv Partnerství pro městskou mobilitu
- <https://drive.google.com/drive/folders/11MbXZas1MrV5eGD0VhLxzVufS5SD2mtf?usp=sharing>

O spolku Partnerství pro městskou mobilitu, z. s.

Partnerství pro městskou mobilitu, z. s. pomáhá městům zlepšovat dopravu a veřejný prostor. Spolek sdružuje města, kraje i odborníky a podporuje chůzi, cyklistiku a veřejnou dopravu jako zdravější a udržitelnější způsoby pohybu po městě. Propojuje česká i evropská města, sdílí dobré příklady, vzdělává a pomáhá zavádět moderní dopravní řešení. Více informací najdete na: www.dobramesta.cz.

O kampani ZVOLNI

Nová strategie spolku pod sloganem ZVOLNI má rozprout debatu na téma náš společný prostor a zklidňování dopravy ve městech. Tato strategie zahrnuje edukační aktivity zaměřené na přínos zón 30, školních a cyklistických ulic a dalších opatření zklidňujících dopravu ve městech. Strategie je postavena na spolupráci s architekty, urbanisty a dalšími odborníky, kteří společně budou sdílet zkušenosti pro řešení městské mobility – od zón 30 přes cyklistické stezky až po sdílené prostory. Symbolem zvolnění a pomalosti je maskot Náš želvák. Kampaň je testována v pilotních městech Dobříš, Krnov, Pelhřimov, Říčany a Třinec, kde se budou zkoušet konkrétní opatření v praxi – od vytváření sdílených zón až po zavádění školních ulic. Tato strategie je podporována Fondem zábrany škod. Více informací najdete na: www.dobramesta.cz/zvolni.

O Evropském týdnu mobility

Evropský týden mobility (ETM) je každoroční iniciativa Evropské komise. Vyzývá evropská města a obce, aby se věnovala týden udržitelné dopravy. ETM se pravidelně koná v termínu 16.–22. září a je zakončený vždy Mezinárodním dnem bez aut. Součástí programů jsou akce spojené s udržitelnou dopravou, jako například cyklojízdy, přednášky či festivaly, dochází také k otevření ulic pěším a cyklistům. Více informací najdete na www.evropskytydenmobility.cz.

Pomáháme měnit města k dobrému

